

	WWW.INKY.HOST.SK		207/2005
	Súčasť seriálu	Tematický okruh	Poradové číslo
KTO KOHO ZMIERIL S KÝM?			Sept. 2005

„¹⁸ Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia. ¹⁹ Ved' v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia. ²⁰ Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierite sa s Bohom! ²¹ Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.“

(2 Kor 5,18–21)

Milí bratia a sestry!

Na úvod dovoľte trochu pospomínania... *Dobre sa pamätám na jedného profesora, ktorý nám komentoval tento text a pritom hovoril: „Ako môžem ja, malý a úbohý človek, uzmierniť veľkého a nekonečného Boha, ktorého som urazil svojimi hriechmi? Ako môžem ja, malý, dať zadostučinenie Bohu, ako môžem vynahradiť urážku nekonečného Boha, ktorý tak robí aj samotnú urážku nekonečnou? To sa predsa nedá, to je nad naše sily!“* A potom pokračoval: „*Našťastie, tento preklad nie je presný. V skutočnosti text neznie ‚zmierite sa‘, ale ‚nechajte sa zmieriť s Bohom‘. Je tu teda Ježiš Kristus, ktorý prišiel, ktorý za nás dal Bohu nekonečné zadostučinenie, ktorý sám svojou smrťou uzmiernil Boha a my sa môžeme vrátiť vďaka Nemu naspäť, k Bohu.*“ Toľko ten profesor...

Je pravda, že text tejto časti Písma v pôvodine znie trochu zvláštne. Znie asi takto: „*katallagete tó theó*“. *Katallagete* je gramatická kategória, nazvaná „imperatív aoristu pasíva“, ale to nie je pre nás podstatné. Hlavné je, že veta v doslovnom preklade znie nejaký takto: „*Bud'te (staňte sa) zmierení s Bohom!*“ Rôzne preklady prekladajú tento tvar rôzne: „*Zmierite sa!*“ prekladá katolícky a Kralický preklad. „*Dajte sa zmieriť s Bohom*“ prekladá Český ekumenický preklad. Nová Jeruzalemská Biblia prekladá: „*Aby ste boli zmierení s Bohom*“. Je to rôzne. Ale kde je pravda?

Osobne si myslím, že ten dobrý profesor sa mýlil v jednej podstatnej veci: v otázke *kto s kým* sa vlastne má zmieriť!

Medzi nami kresťanmi je veľmi rozšírený nejaký takýto názor: Človek zhrešil a tým Boha urazil a naštvál. Boh preto človeka vyhnal, zaľal sa v celej svojej božskej urazenosti a odsúdil človeka na strašný a večný trest – nie, povedzme rovno pomstu – v ohnivom Pekle. Nepomáhala nič a tak musel prísť Jeho samotný Syn, Ježiš Kristus (ktorý sa už na to zrejme nemohol pozeráť) a na kríži priniesť rozhnevanému Bohu zadostučinenie. Až po takomto radikálnom, krvavom a krajnom kroku sa Boh konečne nejaký upokojil, uzmiernil a prívolidil na to, aby sa človek mohol vrátiť k Nemu do Neba. Ale – a to si dal ako podmienku – len ak sa polepší a dobudúca už bude vo všetkom Boha poslúchať a sekať vo všetkom dobrotu. Ak nie, tak Ježiš–neježiš, pôjde do Pekla tak či tak a basta!

Tento pohľad je v nás úplne zadrôtovaný až do špiku kostí. Stačí si vypočuť napríklad dva verše z jedného cirkevného hymnu, kde sa spieva: „*Súdil Otec Pravdy: pod ortieľom ľudia*

mreli...“ Alebo sa započúvajte do modlitieb za zomrelých. Nie sú všetky len o tom, aby nejaký obmäkčili Boha a nejaký Ho presvedčili, nech len toho chudáka nebožtíka vo svojom hneve nezvrhne do Pekla ale nech sa nad ním už len nejaký zmiluje? Za všetkým týmto sa ako tieň ukrýva predstava rozhnevaného a hriechmi urazeného Boha, pripraveného pomstiť svoju urazenú Božskú velebnosť a nemilosrdne strestať každého, kto sa Ho dotkol...

Ak teda príde na plac otázka *zmierenia* a my počujeme slová „*zmierite sa*“, tak ich vnímame bez akejkoľvek pochybnosti a bez akéhokoľvek uvažovania jediným možným spôsobom, ktorý táto predstava umožňuje: SAMOZREJME, že sa to vzťahuje na urazeného BOHA, ktorého my, biedni a na pokraji ohnivého Pekla stojaci zatratenci, musíme nejaký UZMIERÍŤ, inak je s nami amen!!!

Je to ale skutočne tak?

Minule ma úplne ohromil jeden Pavlov text. Tu je:

„²¹ *Aj vás, čo ste boli kedysi odcudzení a znepriatelení zmysľaním a zlými skutkami, ²² teraz skrze smrť v jeho ľudskom tele zmieril so sebou, aby si vás postavil pred svoju tvár svätých, nepoškvrnených a bez úhony. ²³ Pravda, ak vytrváte vo viere upevnení, stáli a neodkloniteľní od nádeje evanjelia, ktoré ste počuli a ktoré sa hlása každému stvoreniu, čo je pod nebom; a ja, Pavol, stal som sa jeho služobníkom.*“

(Kol 1,21–23)

Pavol hovorí nasledovné slová:

- Najprv sme to my – nie Boh! – kto sme odcudzení, kto sme znepriatelení!
- Potom prichádza Ježiš, aby zmieril NÁS – nie Boha! – s Otcem, ktorý je v Nebi.
- A ak uveríme a prijmeme Ježišovo dielo, potom ostaneme s Bohom naozaj zmierení.

Čo z toho vyplýva? Je to Boh, ktorého Ježiš prišiel uzmierniť s nami, ľuďmi?

NIE! Pavol hovorí: Sme to MY, ĽUDIA, ktorých Ježiš prišiel zmieriť so svojim Otcem v Nebi! Sme to my, ľudia, ktorí sme nepriateľskí, naštvaní, urazení a odcudzení a ktorí sa preto musíme zmieriť s Bohom, nie Boh s nami!!! Pretože On už zmierený je a Jeho odpustenie tu už je! Všimnite si aj úvodný citát: Pavol píše kresťanom – teda už veriacim ľuďom – toto: „*Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia.*“ (2 Kor 5,18). Všimli ste si to? Nie Kristus zmieril Boha s nami, ale Boh zmieril nás so sebou a to prostredníctvom Ježišovej misie, ktorú k nám z týmto účelom vyslal!

Priznám sa, že keď som si tento fakt uvedomil, úplne mnou zachvelo. Pretože konečne začali veci do seba zapadať...

Čo sa stalo v Raji? Bol to človek, ktorý prestal Bohu dôverovať. Človek, ktorý začal Boha upodozrievať z nekalých

úmyslov. Človek, ktorý sa rozhodol Boha opustiť a žiť bez Neho a nevrátiť sa...

Boh človeka neopustil. Naopak, snažil sa človeka pritiahnúť späť. Jeden Starozákonný text hovorí: „*A ja som vodil Efraima, vzal som si ich na ramená, no nebadali, že ich opatrujem.*“ ⁴ *Povrazmi ľudskosti som ich tiahol, lanami lásky; bol som, ako kto dvíha jarmo ponad ich líca, a skláňal som sa k nemu chovať ho.*“ (Oz 11,3n). To predsa ale nie je konanie niekoho, kto je urazený! Naopak, je to Efraim, čiže Izrael, ktorý je nevšímavý a uzavretý voči Bohu!

V Novom Zákone sa znova ozýva podobný motív: „¹ *Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov.*“ ² *V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého a skrze ktorého stvoril aj svet.*“ (Hebr 1,1n). **Nie sú to ľudia, ktorí uprosujú urazeného a rozhnevaného Boha. Je to Boh, ktorý oslovuje ľudí, nabáda, prehovára a nakoniec – keď už nič nepomáha – posíla svojho Syna v nádeji, že toto konečne obmäkčí srdcia ľudí a oni sa konečne uzmiaria so svojim Bohom.** Len sa započúvajte do hlasu Boha, ktorého srdce krváca, keď hovorí: „*Lud môj, čo som ti urobil? A čím som ti bol na ťarchu? Odpovedz mi!*“ ⁴ *Ved' som ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva som ťa vykúpil...*“ (Mich 6,3n). Ale ľudia nepočujú hlas Boha, ktorý hovorí cez proroka. A tak Boh robí posledný krok, ktorý Ježiš opisuje v podobenstve slovami: „³⁷ *Napokon k nim poslal svojho syna, lebo si povedal: „K môjmu synovi budú mať úctu.*““ ³⁸ *Ale keď vinohradníci zazreli syna, povedali si: „To je dedič. Podťe, zabijeme ho a jeho dedičstvo bude naše!*““ (Mt 21,37n). Napokon teda Boh poslal svojho Syna...

- **Prečo poslal Boh svojho Syna na svet?** Aby Syn nás, ľudí, oslovil a konečne uzmiaril so svojim Otcom.

- **Prečo Ježiš zomrel na Kríži?** Aby svojou Krvou zaplatil nejaký krutý dlh, ktorý sme mali voči Bohu? Myslím, že nie. Oblúbené slovné spojenie, že Ježiš „zadosťučinil“ za naše hriechy sa v Biblii, napodiv, nevyskytuje ani raz. Namiesto toho je tam ale niečo iné: „⁹ *A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život.*“ ¹⁰ *Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy.*“ (1 Jn 4,9n). **Ježiš zomrel na kríži preto, aby viditeľne a hmatateľne zjavil Lásku Boha, ktorý napriek všetkému hriechu a zlu človeka, ktorý sa voči Nemu stavia ako nepriateľ (Rim 5,10), je ochotný vo svojej láske ísť až do krajnosti, až na smrť!** Ježiš je skutočná zmiernu obeť – ale táto obeť nie je obetovaná Bohu! Túto obeť obetuje Boh ľuďom!!! Nie ľudia Bohu, ale Boh ľuďom posíla svojho Syna a obetuje Ho!

A tak „dlžobný úpis“, ktorý vznikol tým, že človek neprávom Boha podozrieval, opustil a stal sa dokonca Jeho nepriateľom, vzal na seba Ježiš v pokuse svojím krížom presvedčiť človeka o Božej Láске a tak ho doviesť k tomu, aby sa konečne človek s Bohom uzmiaril, prestal byť Jeho nepriateľom, prestal mať na Boha ťažké srdce za veci, ktoré si človek koniec-koncov spôsobil sám opustením Boha a aby sa tak vrátil k Bohu, do Božej rodiny. Presne tak, ako onen márnotravný syn z podobenstva...

Iste, Písmo berie do úvah aj to, že je tu tiež Boh, ktorý má plné právo tiež sa uraziť. Za to všetko... ani by som sa nečudoval! A pisatelia Písma si veľmi dobre uvedomujú, že človek, v uvedomení si toho všetkého, si úplne právom môže klásť otázku: „Nepomstí sa teraz tento Boh na mne za toto

všetko, čo som vykonal a za to všetko, čím som Boha urážal?“ Nakoniec, ten náš pohľad na otázku *zmiernenia* z úvodu katechézy, je dôkazom tejto obavy sám o sebe. Preto Biblia nezabúda ubezpečovať o tom, že Boh skutočne uzmiernený je a skutočne odpustil. Ján napríklad píše: „¹ *Deti moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili. A keby niekto zhrešil, máme u Otca zástancu: Ježiša Krista, spravodlivého.*“ ² *On je zmiernou obeťou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.*“ (1 Jn 2,1n). Pretože „³² *Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!*““ (Rim 8,32). Akoby sa mohol hnevať a odsudzovať Boh, ktorý sám seba vydal na smrť pre našu záchranu? Samotný fakt Ježiša Krista je spoľahlivou istotou odpustenia a zmiernenia sa z Božej strany. O tom niet čo pochybovať! „²⁰ *Lebo keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko.*“ (1 Jn 3,20). Boh je väčší ako my. Nebude sa hnevať. Nebude sa urážať. Nebude robiť scény a výstupy a žiadať satisfakcie a zadosťučinenia. Boh je väčší. Boh nám odpustí – aj keď sa k Nemu správame ako k nepriateľovi. Pretože je Boh.

Nebyť nás, bol by celý návrat k Bohu a celá otázka odpustenia a spásy veľmi jednoduchá. Mohla by sa odohrať tak krásne jednoducho a nenáročne, ako napríklad u Dávida, kde čítame tento rozhovor: „¹³ *Dávid povedal Nátanovi: „Zhrešil som proti Pánovi!“ A Nátan vrazil Dávidovi: „Aj Pán ti odpustil hriech, nezomrieš!“*“ (2 Sam 12,13). Ale s nami, ľuďmi, to tak jednoduché nebolo. Naša zatvrdilosť bola veľká. **A tak musel prísť Ježiš a dať nám posledný, najvyšší a definitívny dôkaz toho, že Boh skutočne nie je nepriateľom, že nás skutočne miluje, že nás nechce trestať, ani pomstiť sa, ale naopak, chce nás adoptovať do svojej rodiny, urobiť z nás svojich dedičov a tak z nás urobiť bohov!** (KKC 460) Týmto posledným a definitívnym znakom bol Kríž.

A odvtedy platí:

- **Kto uverí v Ježiša, že je Boží Syn a zomrel z lásky a ako dôkaz lásky k nám na kríži a uverí Ježišovi a Jeho zvesti o Božej Láске, bude spasený.**

- **Kto neuverí, bude zatratený...**

Presne podľa slov Písma, ktoré sa tým stávajú kryštáľovo jasné: „¹⁶ *Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.*“ ¹⁷ *Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil.*“ ¹⁸ *Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodeného Božieho Syna.*“ ¹⁹ *A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé.*“ (Jn 3,16–19)

A citát z úvodu katechézy? Len pekne nechajme znenie: „Zmierte sa s Bohom!“ Pretože to nie je Boh, ktorý by potreboval byť ľuďmi nejako uzmiernený a uchláčený vo svojej „božskej našťvanosti“. Sme to my, ľudia, ktorí sa máme zmiariť s Bohom, odpustiť Mu (čo síce nezapríčinil, nespáchal ani nespôsobil, ale čo mu napriek tomu my ľudia spravidla zazlievame a vyčítame – všetky tie naše problémy, krachy, ťažkosti, zranenia, neúspech a podobne), otvoriť sa Mu, zase Mu uveriť a v dôvere a láske sa navrátiť do spoločenstva s Ním. Veru tak.

Boh nám obetoval svojho Syna, aby si nás uzmiaril so sebou. Prijmeme my, ľudia, túto obeť? Sme na ťahu...

Váš Inky